

Kirkkovaltuusto 1.4.2009

1. Valmistautuminen kirkkoherranvaaliin

a) Viran aukijulistaminen ja hakijat

Kuopion hiippakunnan tuomiokapituli julisti istunnossaan 29.1.2009 Pyhjärven seurakunnan kirkkoherran viran haettavaksi 2.3.2009 klo 16.00 mennessä.

Määräaikaan mennessä virkaan jätti hakemuksensa kolme henkilöä. Kirkkojärjestyksen 6 luku 22 §: "Kirkkoherran viran hakuajan päätyttyä tuomiokapitulin tulee viivytyksettä tutkia hakijoiden kelpoisuus virkaan ja jollei 25 §:stä muuta johdu, tehdä kirkkoherranvaalia varten vaaliehdotus. Ehdollepanossa on pätevistä hakijoista vaalisijoille asetettava kolme siinä järjestyksessä kuin heidät katsotaan taitaviksi ja kykeneviksi virkaan, ottaen huomioon viran erityiset tarpeet.

Kuopion hiippakunnan tuomiokapituli on istunnossaan 12.3.2009 asettanut viran hakijat vaalisijoille seuraavasti:

1. vaalisija: Pyhjärven vt. kirkkoherra Mirva Jaakonaho
2. vaalisija: Kuopion ev.lut. seurakuntayhtymän määräaikainen rovastikuntapastori Mika Niskanen
3. vaalisija: Herättäjä-Yhdistyksen aluesihteerä, pastori Merja Jyrkkä

Talouspäällikkö: Kirkkoneuvosto merkitsee tuomiokapitulin päätöksen tiedoksi.

Kirkkoneuvoston päätös: Kirkkoneuvosto hyväksyi talouspäällikön esityksen.

b) vaalilautakunnan valitseminen

Kirkkolain 8 luku 6 § 1 mom.:

"Vaaleja varten on kirkkovaltuuston tai seurakuntaneuvoston asettama vaalilautakunta, johon kuuluu kirkkoherra ja vähintään neljä muuta jäsentä sekä yhtä monta varajäsentä."

Lakitekstin selitysosiossa todetaan, että varajäsenet eivät ole henkilökohtaisia.

Kirkon vaalijärjestys 2. luku 1 § 1 mom.:

"Vaalit toimittaa vaalilautakunta, jonka kirkkovaltuusto tai seurakuntaneuvosto valitsee viimeistään toukokuussa sinä vuonna, jona seurakuntavaalit toimitetaan.

Kirkkovaltuusto tai seurakuntaneuvosto nimeää vaalilautakunnan puheenjohtajan. Vaalilautakunta valitsee ensimmäisessä kokouksessa itselleen varapuheenjohtajan."

Kirkkohallituksen laatimissa kirkkoherranvaalin menettelytapaohjeissa todetaan mm.:

"Vaalilautakunnan seurakunnan vaaleja varten valitsee kirkkovaltuusto tai seurakuntaneuvosto (KVJ 2:1 §). Jos muita vaaleja kuin seurakuntavaaleja ei seurakunnassa ole vaalikaudella ollut, valitaan seurakuntavaalien vaalilautakunta usein vasta vaalivuoden toukokuussa. Tällöin vaalilautakunnan toimikausi päättyy jo saman vuoden lopussa. Kirkkoherranvaalin toimittaa aina istuvan kirkkovaltuuston tai seurakuntaneuvoston valitsema vaalilautakunta.

Kirkkoherra on vaalilautakunnan jäsen, mutta ei automaattisesti puheenjohtaja. Kirkkovaltuusto valitsee vaalilautakunnan puheenjohtajan. Hakijana olevaa vt. kirkkoherraa voidaan hallintolain 28 §:n 1 momentin 1 ja 7 kohdan nojalla pitää esteellisenä toimimaan vaalilautakunnan jäsenenä. Tuomiokapituli määrää tarvittaessa vaalilautakuntaan esteettömän papin.

Taluspäällikkö: Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että se valitsee vaalilautakunnan johon tuomiokapitulin nimeämän papin lisäksi tulee vähintään neljä jäsentä ja yhtä monta varajäsentä (varajäsenet kutsutaan pöytäkirjan mukaisessa järjestyksessä). Kirkkovaltuusto nimeää myös vaalilautakunnan puheenjohtajan. Vaalilautakunta huolehtii myös ensi vuoden seurakuntavaaleista, ellei kirkkovaltuusto toisin päättä.

Kirkkoneuvoston päätös: Kirkkoneuvosto hyväksyi taluspäällikön esityksen.

Kirkkovaltuuston päätös: Kirkkovaltuusto valitsi vaalilautakunnan puheenjohtajaksi Pentti Kätkyntien ja jäseniksi Kalevi Vägin, Helena Laitisen, Aulis Jormalaisen ja Mirjam Tapaninahan.

Varajäsenet kirkkovaltuusto valitsi seuraavassa järjestyksessä: Raija Miettinen, Kaino Lehtomäki, Tuula Manninen ja Veikko Pääkkö.

c) vaaliluettelo ja sen tarkistajat

Kirkkohallituksen kirkkoherranvaalin menettytapaohjeissa todetaan seuraavaa:

"Vaaliluettelon laatimista koskevat KL:n ja KVJ:n muutokset astuivat voimaan 10.4.2006. Vaaliluettelo tehdään 55 päivää ennen ensimmäistä vaalipäivää. Nykyisin pohjana käytetään seurakunnan omaa jäsenluetteloa. Vaaliluettelon laatimisesta määrätään KVJ 2:15-18 §:ssä. Vaaliluettelon laadinta on sidottu vaalipäivää koskevaan tietoon. Äänioikeutettu on viimeistään ensimmäisenä vaalipäivän 18 vuotta täyttävä ja viimeistään 70 päivää ennen ensimmäistä vaalipäivää seurakunnan läsnä olevaksi jäseneksi merkitty henkilö (KL 8:3 §, Laki määräaikain laskemisesta (25.4.1930/150) 2-4 §). Vaaliluettelo voidaan siten laatia vasta tuomiokapitulin määrättyä vaalipäivän."

"Vaaliluettelon tarkistaa vähintään kaksi kirkkoneuvoston tai seurakuntaneuvoston jäsentä viimeistään toisena päivänä sen laatimisesta (KVJ 2:17 §)."

Taluspäällikkö: Kirkkoneuvosto valitsee keskuudestaan vähintään kaksi vaaliluettelon tarkistajaa.

Kirkkoneuvoston päätös: Kirkkoneuvosto valitsi vaaliluettelon tarkistajiksi Pekka Ojalan ja Inkeri Tikanmäen.

d) vaalikuulutusten julkaiseminen

Kirkkojärjestyksen 23 luvun 2 §:n 2 mom.

"Kuulutuksesta, josta on ilmoitettava lehdessä, otetaan lehteen sen aihe ja pääsisältö. Julkaistavaksi määrätty kuulutus on painettava kokonaisuudessaan. Kuulutuksen julkaisemisen tai siitä ilmoittamisen on tapahduttava paikkakunnalla yleisesti leviävässä sanoma-, paikallis- tai seurakuntalehdessä."

Taluspäällikkö: Kirkkoneuvosto valitsee virallisten kuulutusten julkaisulehdeksi

Pyhjärven Sanomat.

Kirkkoneuvoston päätös: Kirkkoneuvosto hyväksyi talouspäällikön esityksen.

e) vaalilautakunnan kokouspalkkioiden määrääminen

Vuoden 2009 kokouspalkkioita vahvistettaessa ei ole otettu huomioon vaalilautakunnan kokouspalkkioita. Muiden toimielinten kokouspalkkioksi tälle vuodelle on vahvistettu 20 euroa.

Edellisissä vaaleissa vaalilautakunnalle maksettiin 10 euroa yhden tunnin kokouksesta ja kultakin seuraavalta tunnilta 5 euroa lisää.

Taluspäällikkö: Kirkkoneuvosto päättää esittää kirkkovaltuustolle vaalilautakunnan kokouspalkkioksi 20 euroa enintään yhden tunnin kokoukselta ja kultakin seuraavalta tunnilta 10 euroa lisää. Viranhaltijoiden kohdalla noudatetaan samaa hinnoittelua, mutta huomioidaan samalla myös VES:in asettamat rajoitukset ja muut säännökset.

Kirkkoneuvoston päätös: Kirkkoneuvosto hyväksyi taluspäällikön esityksen.

Kirkkovaltuuston päätös: Kirkkovaltuusto hyväksyi kirkkoneuvoston esityksen.

f) äänestyspaikan määrääminen

Kirkkoherranvaalin menettelytapaoheissa todetaan seuraavaa:

"Kirkkoherranvaali aloitetaan viimeistä vaalinäytettä seuraavana toisena sunnuntaina. Vaalilautakunnan tulee ennen ensimmäistä vaalisuorituspäivää päättää, minä aikoina äänestys suoritetaan. Vaali voi olla yksi- tai kaksipäiväinen (KVVJ 2:23 §). Silloin kun vaali alkaa sunnuntaina jumalanpalveluksen jälkeen, vaalin aloitukselle ei ole välttämätöntä määrätä tarkkaa kellonaikaa.

Pääsääntöinen kirkkoherranvaalin toimittamispaikka on kirkko. Kirkkoneuvosto tai seurakuntaneuvosto voi määrätä vaalin toimitettavaksi muualla kuin kirkossa. Äänestyspaikka voi olla esim. kirkkoa keskeisemmällä paikalla sijaitseva seurakuntatalo. Jos kirkkoa käyttää myös toinen seurakunta, on tarkoituksenmukaista pitää vaali muualla kuin kirkossa. Siirtyminen kirkosta vaalipaikalle otetaan huomioon vaalin alkamisajassa, ja tässä tilanteessa vaalin aloittamisaika ilmoitetaan kellonaikana. Vaalipaikkoja on kirkkoherranvaalissa kuitenkin vain yksi."

Taluspäällikkö: Kirkkoneuvosto päättää kirkkoherranvaalin äänestyspaikaksi Pyhän Annan kirkon.

Kirkkoneuvoston päätös: Kirkkoneuvosto hyväksyi taluspäällikön esityksen. Kirkkoneuvosto toteaa, että myös jumalanpalvelus voisi tällöin olla mielekästä pitää Pyhän Annan kirkossa, jolloin ei tule siirtymistä paikasta toiseen.

g) muut vaaliasiat

Kirkon vaalijärjestys 23 § (osittain samaa asiaa kuin kohdassa f):

"Kirkkoherranvaali aloitetaan viimeistä vaalinäytettä seuraavana toisena sunnuntaina jumalanpalveluksen

jälkeen ja päätetään joko samana päivänä taikka sitä seuraavana maanantaina. Vaalilautakunta määrää ennen ensimmäistä vaalinäytepäivää, minä aikoina äänestys suoritetaan. Vaali toimitetaan seurakunnan kirkossa taikka kirkkoneuvoston tai seurakuntaneuvoston määräämässä muussa paikassa.

Ennakkoäänestys kirkkoherranvaalissa alkaa viimeistä vaalinäytettä seuraavan sunnuntain jälkeisenä maanantaina ja se jatkuu saman viikon perjantaihin.

Ennakkoäänestys tapahtuu vain siinä seurakunnassa, jonka kirkkoherra vaalilla valitaan, kirkkoherranvirastossa joka päivä kello 9-18 sekä kotiaänestyksenä.

Ennakkoäänestyksestä ja kotiaänestyksestä on muutoin soveltuvin osin voimassa, mitä siitä 43-49f §:ssä säädetään."

Tuomiokapituli ei määritä edellä mainittua vaaliaikaa (viisiviikkoisjaksoa johon sisältyvät kolme vaalinäytesunnuntaita, ennakkoäänestysaika ja varsinainen (set), vaalipäivä(t)) ennenkuin em. vaalisijaehdotus on saanut lainvoiman (KJ 6 27 §).Kun toisaalta vaaliluettelo on otettava 55 päivää ennen ensimmäistä äänestyspäivää menee tuo viisiviikkoisjakso helposti kesälle, jolloin ei saada tasapuolisia olosuhteita vaalin toimittamiselle. On siis mahdollista, varsinainen vaali siirtyy jopa syksyyn. Kirkkoneuvosto voi joka tapauksessa ideoida vaalin pyhäjärvisiin oloihin sopivaa oikeaa ja tasapuolista tiedotusta, vaikka tiedotuksen painopiste olisikin syksyllä.

Kirkollisvaalien äänioikeusikärajan lasku kuuteentoista vuoteen ei koske papinvaalia.

Kirkkoneuvoston päätös: Kirkkoneuvosto mietti vaalin tiedottamiskäytäntöjä.

Seuraava idealista on vasta "raakile", johon palataan seuraavassa kokouksessa.

- vaalipaneeli kaikille ehdokkaille (ennakkoäänestystä edeltävänä sunnuntaina?)
- ehdokkaat kertovat itse itsestään lehdessä?
- lehtimiesten tekemät lehtijutut (samat kysymykset kaikille ehdokkaille)
- onko korrektia, luvallista pyytää ehdokkaita jo varhaisessa vaiheessa seurakunnan normaaleihin tilaisuuksiin?
- tietoja seurakunnan sivuille nettiin?

Kirkkoneuvoston jäsenille jaettiin kirkkohallituksen yleiskirje 10/2007, jossa on kirkkoherranvaalin tiedotuskäytännöt ja hallinnolliset menettelytapaohjeet

Kirkkovaltuuston päätös: Kirkkovaltuuston keskustelussa tuli em. lisäksi esille se, että miten sivukylien ihmiset saavat tiedon ehdokkaista, jos tilaisuudet ovat Pyhäsalmissa.

Kirkkovaltuuston jäsenille jaettiin kirkkohallituksen yleiskirje 10/2007, jossa on kirkkoherranvaalin tiedotuskäytännöt ja hallinnolliset menettelytapaohjeet.